TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTO

22.11.2017/ra

Dnro 3521/031/2017

EDUSKUNTA
Perustuslakivaliokunta

Asia: U 46/2017vp, U 13/2016vp; jatkokirje OM 2017-00346, ECRIS

Kuultava: tietosuojavaltuutettu

Pyydettynä lausuntonani esitän kunnioittavasti;

Käsiteltävänä olevan jatkokirjeen mukaan ECRIS-järjestelmän käyttöä on perusteltua kehittää siten, että jäsenvaltiot saavat tiedon siitä, missä jäsenvaltiossa on kolmannen maan kansalaista koskevia rikosrekisteritietoja, jotta tietopyynnöt pystyttäisiin kohdistamaan oikeisiin jäsenvaltioihin.

ECRIS-asetusehdotuksen mukaan tarkoituksena on luoda keskitetty tietojärjestelmä sekä säätää, mitä tietoja keskitettyyn tietojärjestelmään tallennetaan ja millä edellytyksillä tietojärjestelmää käytetään. Kirjelmän mukaan ollaan luomassa minimisääntely, jossa määritellään sormenjälkitietojen ECRIS-TCN-järjestelmään tallettamisen ja siten myös keräämisen vähimmäistaso jäsenvaltioissa.

Kun asiaa käsiteltiin edellisen kerran Perustuslakivaliokunnassa, totesin, että sormenjälkitietojen kerääminen on perusteltua. Nyt käsiteltävänä olevan jatkokirjeen mukaan aiemmasta poiketen tietojen keräämistä laajennettaisiin tilanteisiin, jotka poikkeavat kansallisesta nykytilanteesta.

Tämä merkitsee tosiasiallisesti esimerkiksi esitutkintaviranomaisten tehtävien ja toimivallan laajentumista. Käsitykseni mukaan näin ei pitäisi menetellä, vaan ensin olisi arvioitava asiaa toimivallan kannalta. Sen jälkeen tietosuoja tulisi integroida tähän. Nyt toimivallasta säädettäisiin rekisterisäännösten kautta. Kirjelmän mukaan järjestelmään voitaisiin myös tallettaa muutoin kuin rikosprosessin aikana kerättyjä sormenjälkitietoja.

Suomen kantana olisi pyrkiä ratkaisuun, joka on mahdollisimman oikeasuhtainen ja kustannustehokas. Kuitenkin Suomi olisi valmis hyväksymään myös keräämiselle asetettavat minimisäännöt, jos sen perusteella tiedonvaihto nopeutuisi ja tulisi tehokkaammaksi. Valtioneuvosto katsoo, että asetus- ja direktiiviehdotus voidaan hyväksyä neuvoston yleisnäkemyksenä pohjaksi neuvotteluja varten tietyin varauksin.

Käsitykseni on, että Valtioneuvoston kanta on liian väljä, koska kirjelmän mukaan ECRIS-järjestelmän käyttötarkoitus on muuttumassa liikaa alkuperäisestä.

Reijo Aarnio
Tietosuojavaltuutettu

Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki
Käyntiosoite: Ratapihantie 9. 6 krs, Helsinki
Puhelin: 029 56 66700
Telefax: 029 56 66735
s-posti: tietosuoja@om.fi
kotisivut: www.tietosuoja.fi